

EMERGENCY MOBILE ALERT

Kapau 'e 'i ai ha tu'unga mātu'aki fakatu'utāmaki ki ho'o mo'uí, mo'ui lelei pe 'apí/koloá, 'e malava ke 'oatu ha fakatokanga Emergency Mobile Alert (EMA - Fakatokanga Fakavavevave ki he Telefoni To'oto'ó) ki ho'o telefoni to'oto'ó.

'Oku 'oatu 'a e ngaahi fakatokangá 'i ha tekinolosia fakamafola ki he ngaahi telefoni to'oto'ó, ko ia ai 'oku 'ikai fiema'u ia ke ke lēsisita ki ai pe tukuhifo ha polokalama app mavahe ki ai. 'E lava ke 'oatu fakahangatonu pē 'eni ki he ngaahi feitu'u 'oku uesiá, ko ia ai te ke toki ma'u pē 'eni kapau 'oku 'i ai ha fakatu'utāmaki 'i ho feitu'ú.

Ko e ngaahi fekau EMA 'e lava ke toki tufaki pe ia 'e he Ministry of Civil Defence & Emergency Management, Civil Defence Emergency Management Groups, NZ Police, Fire and Emergency New Zealand, Ministry of Health pea mo e Ministry for Primary Industries.

Kapau 'oku mo'ui ho'o telefoni, pea lava ke ne ma'u atu ha ngaahi fekau pea 'okú ke 'i loto 'i he feitu'u 'oku fakataumu'a ki ai, 'oku totonu ke ke ma'u atu 'a e ngaahi fakatokangá. 'E lava ke ke 'ilo pe 'e lava 'e ho'o telefoni 'o ma'u atu 'a e ngaahi fakatokangá 'i he civildefence.govt.nz.

'Oku 'ikai fetongi 'e he ngaahi fekau Emergency Mobile Alert ia 'a e ngaahi fakatokanga fakavavevave kehé. Ko ha founa fakatokanga fakalahi pē ia kiate koe, fakataha mo e ngaahi founa fakatokanga kehé. Fai leva ha ngāue ki ai. 'Oku 'ikai lava 'e he telefoni kotoa pē 'o ma'u atu 'a e ngaahi fakatokangá, ko ia ai, kapau te ke ma'u ha ngaahi fakatokanga, fakahoko atu ia ki ha ni'hi kehe. Kapau 'okú ke ongo'i 'e ala matu'utāmaki ho'o mo'uí, 'oua te ke toe tatali ki ha fakatokanga fakapule'anga.

'Oku anga fēfē 'a e ngāue 'a e Emergency Mobile Alert?

Ko e Emergency Mobile Alerts 'okú ne ngāue'aki ha faka'ilonga kuo vahe'i pau ki ai, ko ia ai 'oku falala'anga ange 'eni 'i he taimi 'o ha fakatu'utāmaki 'i he taimi 'e ala mafasia ai 'a e netiueká 'i he hulu 'a e fehū'aki ki ai 'a e halanga fetu'utaki mōpailá mo e 'initaneti.

'Oku 'ikai mahu'inga ia pe ko e netiueka fē 'okú ke 'i ai. Ko ha fa'ahinga telefoni pē 'okú ne ma'u 'a e ivi totonú, 'oku hū ki he feitu'u ko iá 'i he lolotonga 'o e taimi fakamafolá, te ne ma'u atu 'a e fakatokangá.

'E lava ke u fili ke 'oua te u ma'u mai 'a e Emergency Mobile Alerts?

Koe'uhí ko e Emergency Mobile Alert 'oku fakatumu'a ia ke tauhi ho'o malu mo haó, 'e 'ikai lava ia ke ke fili ke ta'ofi ho'o ma'u atu 'a e Emergency Mobile Alert. 'E ala hā 'i ho'o telefoni ha ngaahi fo'i fili 'oku ala ngāue'aki 'i ha ngaahi fonua kehe, kā 'i Nu'u Silá te mau ngāue'aki ha sēnolo fakamafola 'oku tuku fakamo'ui 'i he taimi kotoa pē.

Ko e hā 'eku me'a ke fai kapau te u ma'u ha Emergency Mobile Alert?

Ta'ofi ho'o me'a 'oku fai peá ke muimui ki he ngaahi fakahinohinó.

Ko e ngaahi fekau Emergency Mobile Alert 'oku tufaki atu pē ia 'e he ngaahi kautaha kuo 'osi fakangofua, pea 'e toki fakahoko pē ia 'i ha hoko 'a ha fakatu'utāmaki lahi ki he mo'uí, mo'ui lelei pe ngaahi 'apí/koloá (pea mo ha 'ahi'ahi tu'o taha pe ua 'i he ta'u), ko ia ai kapau te ke ma'u atu ha fakatokanga, mātu'aki tokanga ki ai pea fai 'a e me'a 'okú ne talaatú.

'Oku 'ikai fakafetongi 'e he Emergency Mobile Alert ia 'a e ngaahi founa ma'u'anga fakamatala kehé.

Ko e Emergency Mobile Alert ko ha founa pē ia 'e taha ke tauhi koe ke ke malu mo hao 'i he taimi 'o ha fakatamaki. Ko e ngaahi founa ma'u'anga fakamatala kehé, hangē ko e letioó, TV, ngaahi uepisaiti pea mo e mitia fakasōsialé, 'e kei faka'aonga'i pē mo ia. Ko e ngaahi fakatokangá 'oku 'ikai ke nau fakafetongi 'e kinautolu 'a e ngaahi founa fakatokanga kehé, pe ko e fiema'u ke fai leva ha ngāue hili ha ngaahi fakatokanga/faka'ilonga fakaenatula.

'Oku totonu ke ke kei mateuteu pē ki ha fakatamaki, pea 'oku 'ikai totonu ke ke tatali ki ha fakatokanga ka ke toki fai ha me'a. Kapau 'okú ke ongo'i 'e ala matu'utāmaki ho'o mo'uí, 'oua te ke toe tatali ki ha fakatokanga fakapule'anga. Fai leva ha ngāue ki ai.

'Ai hao taimi ke fa'u ai ha'o palani ki ha fakatamaki 'o kau ki ai 'a e me'a ke fai, feitu'u ke ō ki ai, ko hai 'e ala tokoni pea mo hai te ne ala fiema'u ho'o tokoni. 'E lava ke fa'u ha'o palani 'i he 'initaneti 'i he happens.nz.

Ma'u atu ha fakamatala lahi ange felāve'i mo e Emergency Mobile Alerts 'i he civildefence.govt.nz.

Kapau 'oku ala hoko ha matu'utāmaki ki ho'o mo'uí, mo'ui lelei pe 'apí/koloá, 'e lava ke 'oatu ha fakatokanga Emergency Mobile Alerts ki ho'o telefoni to'oto'ó, 'o 'ikai toe fiema'u ke ke lēsisita pe tukuhifo ha polokalama app ki ai.

Vakai ki he civildefence.govt.nz ke 'ilo pe 'oku malava 'e ho'o telefoni ke ma'u atu 'a e ngaahi fakatokangá.

